PRZEDMIOT: Tworzenie stron i aplikacji internetowych

KLASA: 5i gr. 2

Tydzień 1 Lekcja 1

Temat: Znaczniki semantyczne w HTML 5

W HTML5 znaczniki semantyczne służą do opisywania struktury i znaczenia treści na stronie w sposób bardziej czytelny dla przeglądarek, wyszukiwarek i programistów.

Lista najczęściej używanych znaczników semantycznych w HTML5:

- 1. Definiuje nagłówek strony, sekcji lub artykułu, zazwyczaj zawierający logo, menu nawigacyjne lub tytuły.
- 2. <nav> **Określa sekcję nawigacyjną**, zawierającą linki do innych stron lub części dokumentu.
- 3. <main> **Reprezentuje główną treść dokumentu**, unikalną dla danej strony (powinna występować tylko raz).
- 4. <article> Oznacza niezależną, samodzielną treść, taką jak wpis na blogu, artykuł czy post.
- 5. <section> **Grupuje powiązane tematycznie treści**, zwykle z nagłówkiem (np. `<h2>`).
- 6. <aside> **Zawiera treści poboczne**, takie jak panele boczne, reklamy czy dodatkowe informacje.
- 7. **Definiuje stopkę strony** lub sekcji, zawierającą np. informacje kontaktowe, prawa autorskie.
- 8. Służy do grupowania multimediów"> figure Służy do grupowania multimediów (np. obrazów, diagramów) z opcjonalnym podpisem.
- 9. - Podpis dla elementu - podpis dla elementu - podpis dla elementu - figure, opisujący zawartość multimedialną.

- 10. Tworzy interaktywny element, który można rozwinąć/zwinąć, aby pokazać dodatkowe informacje.
- 11. <a href="mai
- 12. Wyróżnia tekst, który jest istotny w danym kontekście (np. wyniki wyszukiwania).
- 14. <address> Służy do oznaczania informacji kontaktowych, np. adresu e-mail, telefonu czy lokalizacji.

- 17. <a href="color: bl
- 18. - Umożliwia definiowanie różnych źródeł obrazów dla różnych urządzeń lub rozdzielczości.

Znaczniki pomagają w lepszej organizacji kodu, poprawiają dostępność (accessibility) i optymalizację dla wyszukiwarek (SEO).

Tydzień 1 Lekcja 2

Temat: Implementacja połączenia do bazy danych MySQL w PHP (w sposób obiektowy i proceduralny)

• 1. Obiektowy sposób (OOP - Object-Oriented Programming, czyli programowanie obiektowe)

```
$mysqli = new
mysqli("localhost", "my_user", "my_password", "my_db");

if ($mysqli -> connect_errno) {
  echo "Błąd połączenia: " . $mysqli -> connect_error;
  exit();
}
```

2. Proceduralny sposób

```
$con =
mysqli_connect("localhost", "my_user", "my_password", "my_db");
if (mysqli_connect_errno()) {
  echo "Błąd połączenia: " . mysqli_connect_error();
  exit();
}
```

Różnice

1. Styl programowania

- OOP (new mysqli) bardziej nowoczesny, wspiera podejście obiektowe, lepiej integruje się np. z frameworkami (Laravel, Symfony).
- Proceduralny (mysqli_connect) starszy styl, przypomina stary mysql_connect (już usunięty).

2. Czytelność i rozszerzalność

- OOP daje możliwość używania metod (\$mysqli->query(),
 \$stmt->bind_param()), co sprawia, że kod jest bardziej spójny.
- Proceduralny miesza funkcje globalne z innymi elementami, więc w większych projektach kod może być mniej czytelny.

3. Wydajność

 Oba działają tak samo szybko – pod spodem to ta sama biblioteka mysgli.

4. Dobre praktyki

- Jeśli implementujesz mały skrypt (np. test, coś jednorazowego)
 proceduralny jest szybszy do napisania.
- Jeśli implementujesz większą aplikację zdecydowanie lepiej trzymać się OOP (new mysqli), bo jest bardziej przejrzysty i łatwiej go łączyć z obiektowym stylem kodu.

Podsumowanie:

• Oba sposoby są poprawne i tak samo szybkie.

• **Lepszy wybór**: obiektowy (new mysqli), bo jest nowocześniejszy, bardziej czytelny i łatwiej rozszerzalny w większych projektach.

Tydzień 3 Lekcja 1

Temat: Typy danych w PHP. Konwersja typów.

W PHP typy danych można podzielić na kilka kategorii, w tym typy

☐ skalarne,

- **Integer (liczba całkowita)** Reprezentuje liczby całkowite (bez części ułamkowej), np. -5, 0, 42. Przykład: \$int = 123;. Zakres zależy od platformy (zazwyczaj 32- lub 64-bitowy, np. od -2^31 do 2^31-1 na 32-bitowych systemach).
- Float (liczba zmiennoprzecinkowa, zwana też double)
 Reprezentuje liczby z częścią ułamkową, np. 3.14, -0.001. Przykład:
 \$float = 3.14;. Uwaga: Precyzja jest ograniczona, co może prowadzić
 do błędów zaokrągleń w operacjach arytmetycznych.
- **String (ciąg znaków)** Przechowuje sekwencję znaków, np. "Witaj", 'Świat!'. Przykład: \$string = "Hello World";. Może być zapisany w cudzysłowach (") lub apostrofach ('), przy czym cudzysłowy pozwalają na parsowanie zmiennych wewnątrz ciągu (np. "Witaj, \$name").
- **Boolean (wartość logiczna)** Przechowuje wartości true lub false. Przykład: \$bool = true;. Używany w wyrażeniach logicznych i warunkach.

□ złożone,

Array (tablica) Przechowuje zestaw danych w formie klucz-wartość.
 Może być indeksowana (liczbowe klucze) lub asocjacyjna (dowolne klucze).

Przykład:

```
$array = [1, 2, 3]; // Indeksowana
$assoc = ['name' => 'Jan', 'age' => 30]; // Asocjacyjna
```

 Object (obiekt) Reprezentuje instancję klasy z właściwościami i metodami.

```
Przykład:
class Person {
    public $name = "Jan";
}
```

\$obj = new Person();

• **Callable (wywoływalny)** Reprezentuje coś, co może być wywołane jako funkcja, np. funkcje, metody lub domknięcia (closures).

Przykład:

```
$callback = function($x) { return $x * 2; };
echo $callback(5); // Wypisze 10
```

• **Iterable (iterowalny)** Typ wprowadzony w PHP 7.1, reprezentuje dane, które można iterować (np. tablice, obiekty implementujące interfejs Iterator).

Przykład:

```
function process(iterable $items) {
  foreach ($items as $item) {
    echo $item;
  }
}
```

□ specjalne

 NULL Reprezentuje brak wartości lub zmienną bez przypisanej wartości. Przykład: \$var = null;. Uwaga: NULL jest nieczułe na wielkość liter (null = NULL). Resource (zasób) Specjalny typ dla uchwytów do zasobów zewnętrznych, np. połączeń z bazą danych, otwartych plików. Przykład: \$file = fopen('example.txt', 'r');. Uwaga: W nowszych wersjach PHP zasoby są coraz rzadziej używane na rzecz obiektów.

□ pseudotypy

Pseudotypy to bardziej wskazówki w dokumentacji niż rzeczywiste typy danych, ale są istotne w kontekście typowania.

• **Mixed** Oznacza, że zmienna może mieć dowolny typ. Używane w deklaracjach funkcji, gdy typ nie jest ściśle określony.

Przykład:

```
function doSomething(mixed $value) {
  return $value;
}
```

• Void Używane w deklaracjach funkcji, które nic nie zwracają.

Przykład:

```
function logMessage(string $msg): void {
   echo $msg;
}
```

• **Never** (od PHP 8.1) Oznacza, że funkcja nigdy nie zwraca wartości (np. rzuca wyjątek lub kończy skrypt).

Przykład:

```
function throwError(): never {
    throw new Exception("Błąd!");
}
```

• **Union Types** (od PHP 8.0) Pozwalają określić, że zmienna może mieć jeden z kilku typów, np. int|float.

Przykład:

```
function add(int|float $a, int|float $b): int|float {
   return $a + $b;
}
```

• **Intersection Types** (od PHP 8.1) Wymagają, aby wartość była zgodna ze wszystkimi określonymi typami (używane głównie z obiektami).

Przykład:

```
function process(Countable&Traversable $obj) {
   // ...
}
```

PHP jest językiem dynamicznie typowanym, co oznacza, że typy zmiennych są określane w czasie wykonywania i mogą się zmieniać w zależności od przypisanych wartości.

Tydzień 3 Lekcja 1

Temat: Definiowanie kolorów w CSS

Sposoby definiowania kolorów w CSS

- 1. W notacji słownej
- 2. w notacji RGB (Red Blue Green) i RGBA (Red Blue Green Alpha)
- 3. w notacji szesnastkowej (heksadecymalna)
- 4. w notacji HSL/HSLA
- 5. w notacji CMYK (Cyan Magenta Yellow Key)
- 6. w formacie dziesiętnym (rzadko używany)
- 7. Funkcja currentColor
- 8. Zmienne CSS (Custom Properties)
- 9. Funkcje kolorystyczne (nowoczesne, np. color())
- 10. Gradienty (Linearne i Radialne)

1. Notacja słowna (nazwy kolorów)

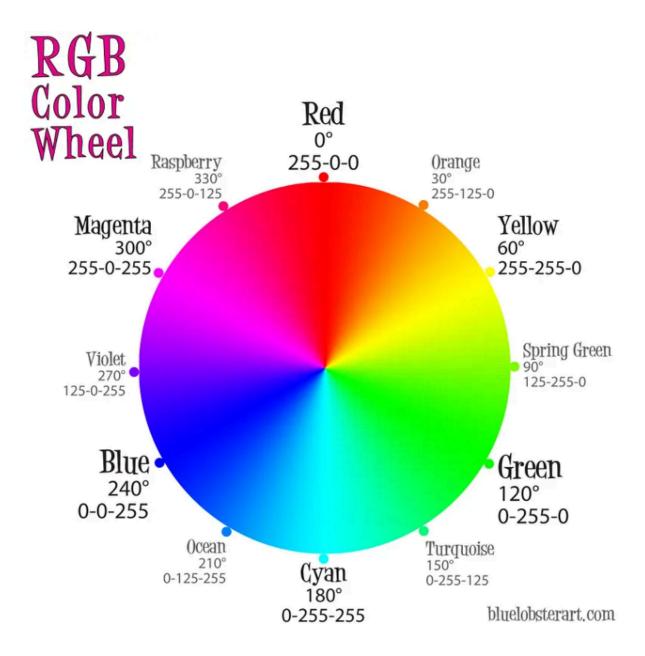
Kolory można określać za pomocą **predefiniowanych nazw w języku angielskim**, np. red, blue, green, white, black. CSS obsługuje około 140 nazw kolorów (np. tomato, aliceblue).

- **Przykład**: color: red;
- **Zalety**: Proste, czytelne.
- **Wady**: Ograniczona liczba kolorów, brak precyzji.

2. Notacja RGB i RGBA

Kolory definiowane są przez wartości składowych **czerwieni (Red), zieleni (Green) i niebieskiego (Blue)**, każda w zakresie 0–255. RGBA dodaje kanał alfa **(przezroczystość, 0–1)**.

- **RGB**: rgb(255, 0, 0) czerwony.
- **RGBA**: rgba(255, 0, 0, 0.5) czerwony z 50% przezroczystością.
- **Przykład**: rgb(0, 0, 0); czarny, rgb(255, 255, 255); biały,
- **Zalety**: Intuicyjne, szeroki zakres kolorów.
- **Wady**: Mniej zwięzłe niż notacja szesnastkowa.

3. Notacja szesnastkowa (heksadecymalna)

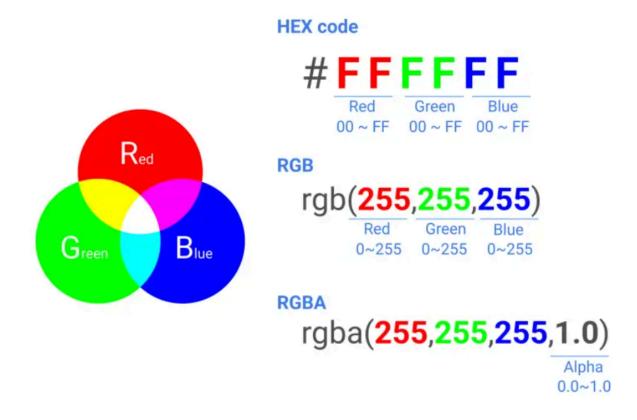
Kolory zapisuje się w formacie **#RRGGBB**, gdzie **RR**, **GG**, **BB** to wartości **heksadecymalne** (**00–FF**) **dla czerwieni**, **zieleni i niebieskiego**. Można dodać dwa znaki dla alfa (**#RRGGBBAA**).

System szesnastkowy używa cyfr 0–9 oraz liter A–F.

□ **Cyfry**: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

☐ **Litery**: A, B, C, D, E, F

- Przykład: #FF0000 (czerwony), #FF000080 (czerwony z 50% przezroczystością).
- **Skrót**: #F00 (odpowiednik #FF0000).
- **Zalety**: Zwięzła, powszechnie używana.
- Wady: Mniej czytelna dla początkujących.

4. Notacja HSL i HSLA

Kolory definiowane przez odcień (Hue, 0–360°), nasycenie (Saturation, 0–100%) i jasność (Lightness, 0–100%). HSLA dodaje kanał alfa.

- **HSL**: hsl(0, 100%, 50%) czerwony.
- **HSLA**: hsla(0, 100%, 50%, 0.5) czerwony z 50% przezroczystością.
- **Przykład**: color: hsl(120, 60%, 70%);
- **Zalety**: Intuicyjne manipulowanie odcieniem i jasnością.
- **Wady**: Mniejsza popularność niż RGB czy heksadecymalna.

5. Notacja CMYK

CMYK (Cyan, Magenta, Yellow, Key/Black) jest głównie używany w druku i w CSS nie jest standardowo obsługiwany wprost. Niektóre przeglądarki mogą obsługiwać go w eksperymentalnych funkcjach (np. w color()), ale jest rzadko stosowany w systemach webowych.

- **Przykład**: Brak standardowego wsparcia, np. color: device-cmyk(0%, 100%, 100%, 0%) (eksperymentalne).
- Zalety: Przydatne w druku.
- Wady: Ograniczone wsparcie w CSS.

6. Format dziesiętny (rzadko używany)

Kolory można zapisać jako pojedyncza liczba dziesiętna reprezentująca RGB w formacie binarnym (rzadko stosowane w praktyce).

- **Przykład**: color: rgb(16711680); (odpowiednik #FF0000).
- Zalety: Brak, praktycznie nieużywany.
- Wady: Nieczytelny, niepraktyczny.

Funkcja currentColor

currentColor to słowo kluczowe, które przyjmuje wartość właściwości color elementu lub jego rodzica.

Przykład:

```
div {
  color: blue;
  border: 1px solid currentColor; /* Border bedzie niebieski */
}
```

- Zalety: Umożliwia spójność kolorów bez powtórek.
- Wady: Zależność od wartości color.

8. Zmienne CSS (Custom Properties)

Kolory można przechowywać w zmiennych CSS, co ułatwia zarządzanie i ponowne użycie.

Przykład:

```
:root {
    --primary-color: #3498db;
}
div {
    background-color: var(--primary-color);
}
```

- Zalety: Łatwa aktualizacja i ponowne użycie.
- Wady: Wymaga definicji zmiennych.

9. Funkcje kolorystyczne (nowoczesne, np. color())

Nowoczesne funkcje, takie jak **color()**, pozwalają na definiowanie kolorów w różnych modelach (np. sRGB, Display P3). Są częściowo wspierane w nowych przeglądarkach.

- **Przykład**: color(display-p3 1 0 0); (czerwony w przestrzeni Display P3).
- **Zalety**: Wsparcie dla szerokich gamutów kolorów.
- **Wady**: Ograniczone wsparcie w starszych przeglądarkach.

10. Gradienty (liniowe i radialne)

Gradienty pozwalają na płynne przejścia między kolorami.

• Gradient liniowy:

```
background: linear-gradient(to right, red, blue);
```

Definiuje kierunek (np. to right, 45deg) i kolory.

• Gradient radialny:

background: radial-gradient(circle, yellow, green);

- o Definiuje kształt (np. circle) i kolory od centrum.
- **Zalety**: Efekty wizualne, elastyczność.
- Wady: Bardziej złożone niż pojedyncze kolory.

Tydzień 3 Lekcja 2

Temat: Model kontenerowy inaczej pudełkowy

Znaczniki liniowe i blokowe

Znaczniki blokowe (display: block)

- Definicja: Elementy blokowe zajmują całą dostępną szerokość swojego kontenera nadrzędnego, tworząc "blok", który zaczyna się od nowej linii i rozciąga się na całą szerokość. Każdy kolejny element blokowy pojawia się poniżej poprzedniego.
- Cechy:
 - Zajmują 100% szerokości rodzica (chyba że zmieniono to np. przez width).
 - Zawsze zaczynają się od nowej linii.
 - Mogą mieć ustawione właściwości takie jak width, height, margin, padding w sposób pełny.

Przykłady domyślnych elementów blokowych: <div>, ,</h></h>
 -<h6>, , , <section>, <article>, <form>.

Przykład:

```
<div>Blok 1</div><div>Blok 2</div>
```

Efekt: Oba <div> pojawią się jeden pod drugim, każdy zajmując całą szerokość kontenera.

Znaczniki liniowe (display: inline)

- **Definicja**: Elementy liniowe zajmują tylko tyle miejsca, ile jest potrzebne do wyświetlenia ich zawartości, i nie zaczynają się od nowej linii. Są ułożone obok siebie w tej samej linii, o ile pozwala na to przestrzeń.
- Cechy:
 - Nie można ustawić dla nich pełnych właściwości width i height (rozmiar zależy od zawartości).
 - Marginesy (margin) i wypełnienia (padding) działają tylko w poziomie (lewo/prawo), nie w pionie.
 - Przykłady domyślnych elementów liniowych: , <a>, ,
 , , , <i>.

Przykład:

```
<span>Tekst 1</span>
<span>Tekst 2</span>
```

Efekt: Oba pojawią się w tej samej linii, obok siebie, z tłem obejmującym tylko ich zawartość.

Kontener wyśrodkowanie

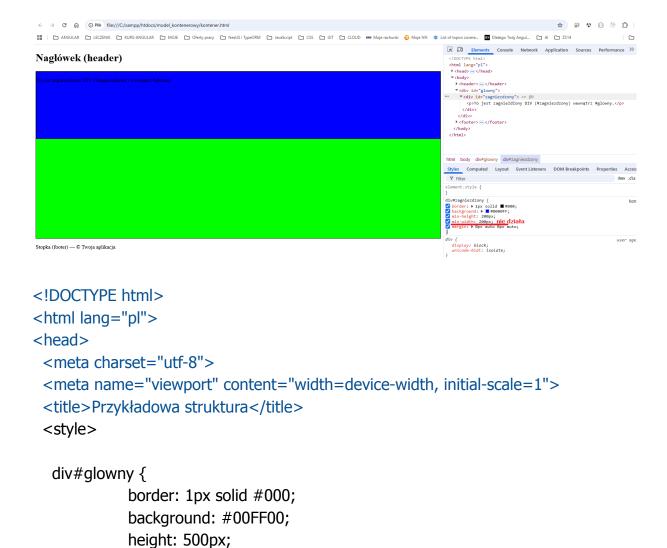
dla wszystkich

```
margin: auto;
dla prawego i lewego
margin-right: auto;
margin-left:auto;
lub
margin: 0px auto 0px auto;
<!DOCTYPE html>
<html lang="pl">
<head>
 <meta charset="utf-8">
 <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1">
 <title>Przykładowa struktura</title>
 <style>
  div#glowny {
            border: 1px solid #000;
            background: #00FF00;
            min-height: 500px;
            min-width: 500px;
            margin-right: auto;
            margin-left:auto;
  }
  div#zagniezdzony {
            border: 1px solid #000;
            background: #0000FF;
            min-height: 200px;
            min-width: 200px;
            margin: 0px auto 0px auto;
  }
  footer { }
 </style>
</head>
<body>
 <header>
  <h1>Nagłówek (header)</h1>
 </header>
```

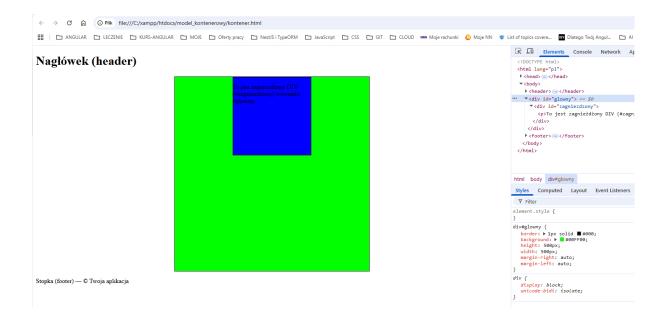
```
<div id="glowny">
  <div id="zagniezdzony">
   To jest zagnieżdżony DIV (#zagniezdzony) wewnątrz #glowny.
  </div>
 </div>
 <footer>
  Stopka (footer) — © Twoja aplikacja
</body>
</html>
```

Wymiary:

min-height:200px - działa min-width: 200px - nie działa


```
width: 500px;
            margin-right: auto;
            margin-left:auto;
  }
  div#zagniezdzony {
            border: 1px solid #000;
            background: #0000FF;
            height: 200px;
            width: 200px;
            margin: 0px auto 0px auto;
  }
  footer { }
 </style>
</head>
<body>
 <header>
  <h1>Nagłówek (header)</h1>
 </header>
 <div id="glowny">
  <div id="zagniezdzony">
   To jest zagnieżdżony DIV (#zagniezdzony) wewnątrz #glowny.
  </div>
 </div>
 <footer>
  Stopka (footer) — © Twoja aplikacja
 </footer>
</body>
</html>
```


Właściwość **overflow** określa zachowanie przeglądarki, gdy zawartość elementu przekracza jego wymiary (tzw. overflow). Może być stosowana do elementów blokowych i liniowo-blokowych, które mają zdefiniowaną wysokość lub szerokość. overflow można ustawić dla **osi X (poziomej) i Y (pionowej)** osobno za pomocą **overflow-x** i **overflow-y** lub dla obu osi jednocześnie za pomocą overflow.

1. **visible** (domyślna):

- Zawartość, która nie mieści się w elemencie, jest wyświetlana poza jego granicami, bez przycinania.
- o Element nie generuje pasków przewijania.

Przykład:

```
div {
  width: 100px;
  height: 100px;
  overflow: visible;
}
```

Efekt: Nadmiarowa zawartość (np. długi tekst) będzie widoczna poza granicami elementu.

2. hidden:

- Nadmiarowa zawartość jest przycinana i niewidoczna poza granicami elementu.
- Nie pojawiają się paski przewijania.

Przykład:

```
div {
  width: 100px;
  height: 100px;
  overflow: hidden;
}
```

Efekt: Zawartość poza granicami 100x100 pikseli jest niewidoczna.

3. **scroll**:

 Nadmiarowa zawartość jest przycinana, ale dodawane są paski przewijania (zarówno poziomy, jak i pionowy, niezależnie od tego, czy są potrzebne).

Przykład:

```
div {
  width: 100px;
  height: 100px;
  overflow: scroll;
}
```

Efekt: Pojawiają się paski przewijania, umożliwiające przeglądanie całej zawartości.

4. **auto**:

- Paski przewijania pojawiają się tylko wtedy, gdy zawartość przekracza granice elementu.
- Jest to najczęściej używana wartość, ponieważ dostosowuje się do potrzeb.

Przykład:

```
div {
  width: 100px;
  height: 100px;
  overflow: auto;
}
```

Efekt: Paski przewijania pojawią się tylko, gdy zawartość wykracza poza wymiary elementu.

- 5. **clip** (od CSS Overflow Module Level 3, wsparcie w nowoczesnych przeglądarkach):
 - Podobne do hidden, ale bardziej restrykcyjne zawartość jest przycinana, i nie ma możliwości przewijania (nawet programistycznego).

Przykład:

```
div {
  width: 100px;
  height: 100px;
  overflow: clip;
}
```

Efekt: Zawartość jest przycinana bez możliwości przewijania.

Właściwości overflow-x i overflow-y

- overflow-x: Kontroluje przepełnienie w osi poziomej (X).
- overflow-y: Kontroluje przepełnienie w osi pionowej (Y).
- Można łączyć różne wartości dla każdej osi.

Przykład:

```
div {
  width: 100px;
  height: 100px;
  overflow-x: hidden; /* Przycina w poziomie */
  overflow-y: auto; /* Pasek przewijania w pionie, jeśli potrzebny */
}
```

Tydzień 3 Lekcja 3

Temat: Interpreter. ISO position.

Interpreter - to program komputerowy, ktory odczytuje, analizuj i wykonuje kod źródłowy innego programu bezpośrednio, linia po

linii, bez wcześniejszego tłumaczenia go na kod maszynowy (tak jak w przypadku kompilatora)

rzeanalizowane fragmenty. To sprawia, że wykonanie jest wolniejsze niż w przypadku skompilowanego kodu (ze względu na "koszt interpretacji"), ale ułatwia szybkie testowanie i debugowanie − nie trzeba kompilować programu za każdym razem.

Zalety: Szybszy cykl rozwoju (edycja → interpretacja → testowanie), przenośność na różne platformy (kod źródłowy działa wszędzie, gdzie jest interpreter).

Wady: Większe zużycie zasobów w czasie wykonywania i wolniejsza praca.

Przykłady: Interpreter Pythona (CPython), Node.js dla JavaScriptu, czy programy jak GNUPlot czy MATLAB.

ISO - Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna (International Organization for Standardization) to pozarządowa organizacja, która opracowuje i publikuje międzynarodowe standardy (normy) dotyczące jakości, bezpieczeństwa i wydajności produktów, procesów i systemów zarządzania.

Celem ISO jest zapewnienie spójności i najwyższej jakości usług i produktów na całym świecie, ułatwiając jednocześnie współpracę między firmami i instytucjami.

Popularne normy ISO

- ISO 9001 (zarządzanie jakością),
- **ISO 14001** (zarządzanie środowiskowe
- **ISO 45001** (bezpieczeństwo i higiena pracy).
- **ISO/IEC 27001:** Dotyczy systemów zarządzania bezpieczeństwem informacji i cyberbezpieczeństwem.
 - Rodzina ISO-8859 (8-bitowe, każdy dla innego regionu)
 - **ISO-8859-1** Latin-1 (Europa Zachodnia, brak polskich liter)
 - ISO-8859-2 Latin-2 (Europa Środkowa i Wschodnia polski, czeski, wegierski itd.)

```
• ISO-8859-5 – cyrylica (rosyjski, bułgarski itd.)
 • ISO-8859-6 – arabski
 • ISO-8859-7 – grecki
 • ISO-8859-8 – hebrajski
    (i inne do różnych alfabetów)
                 colspan="wartosc"
                 rowspan="wartosc"
Kolumna 1 Kolumna 2 Kolumna 3
   Komórka scalona na 2 wiersze (rowspan)
       Komórka 2-2
       Komórka 2-3
   Komórka 3-2
       Komórka 3-3
   Komórka 4-1
       Komórka 4-2
       Komórka 4-3
   Komórka 5-1
       Komórki scalone z 2 kolumn (colspan)
```

Nieuporządkowana lista

```
Coffee
Tea
Milk
```

- Coffee
- Tea
- Milk

Uporządkowana lista

```
    Coffee
    Tea
    Milk
```

- 1. Coffee
- 2. Tea
- 3. Milk

Inne listy

```
<dl>
<dt>Coffee</dt>
<dd>- black hot drink</dd>
<dt>Milk</dt>
<dd>- white cold drink</dd>
</dl>
```

Coffee

- black hot drink

Milk

- white cold drink

type Typ numeracji: "1" (domyślnie), "A" (wielkie litery), "a" (małe litery), "I" (wielkie rzymskie), "i" (małe rzymskie). start Numer, od którego zaczyna się lista (np. start="5" → pierwszy element ma numer 5). reversed Odwraca kolejność numeracji (np. ostatni element będzie 1).

position: static;

Zachowanie

- Element jest pozycjonowany zgodnie z normalnym układem dokumentu (czyli tak, jak został umieszczony w kodzie HTML).
- Właściwości top, right, bottom, left, z-index nie działają
- Jest to wartość domyślna dla wszystkich elementów.

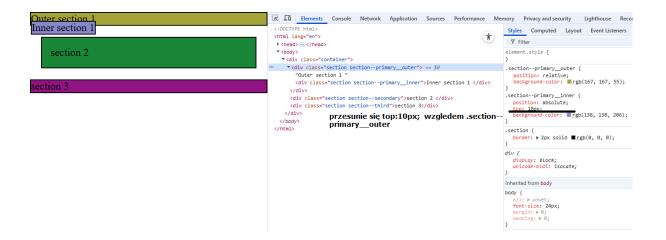
position: relative;

Zachowanie

- pozostaje w normalnym przepływie dokumentu (tak jak static), ale...
- możesz go przesunąć względem jego pierwotnej pozycji za pomocą top, left, right, bottom. (może się nałożyć na inny element)

```
<div class="container">
       <div class="section section--primary__outer">Outer section 1
          <div class="section section--primary__inner">Inner section 1 </div>
       </div>
       <div class="section section--secondary">section 2 </div>
       <div class="section section--third">section 3</div>
 </div>
.section--secondary {
           position: relative;
        // po dodaniu top: 40px; nałoży się na class="section section--third"
          top: 40px;
           padding: 20px;
           margin: 25px;
           background-color: rab(25, 138, 59);
}
Outer section 1
                                                       Elements Console Network Application Sources Performance Me
                                                       <html lang="en">
                                                        ▶ <head> ··· </head>
     Inner section 1
                                                        ▼<body>
                                                         ▼<div class="container">
                                                          ▼<div class="section section--primary__outer">
                                                            "Outer section 1 "
                                                            <div class="section section--primary__inner">Inner section 1 </div>
                                                         <div class="section section--secondary">section 2 </div> == $0
                                                           <div class="section section--third">section 3</div>
                                                          </div>
                                                         </body>
     section 2
```

- **Nie ma wpływu na układ innych elementów** (inne elementy zachowują się tak, jakby dany element znajdował się w swoim oryginalnym położeniu).
- relative **tworzy kontekst pozycjonowania** jeśli w środku jest element z position: absolute, to będzie pozycjonowany względem tego rodzica, a nie całej strony.

position: absolute;

- 1. Zostaje wyjęty z normalnego przepływu dokumentu
 - Nie zajmuje już miejsca w układzie strony.
 - Inne elementy zachowują się tak, jakby go nie było.

2. Jest pozycjonowany względem najbliższego przodka z pozycjonowaniem innym niż static

- Szuka w górę drzewa DOM elementu, który ma position: relative, absolute, fixed lub sticky.
- Jeśli takiego nie znajdzie, pozycjonuje się względem okna przeglądarki (elementu html / <body>).

```
parent {
   position: relative; /* tworzy kontekst pozycjonowania */
   width: 300px;
   height: 300px;
```

```
background: lightblue;
}

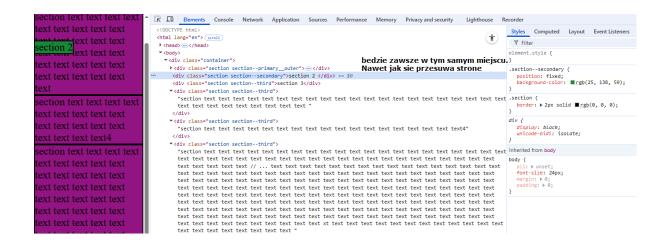
.child {
    position: absolute;
    top: 20px;
    left: 30px;
    background: orange;
}

.child ustawi się 20px od góry i 30px od lewej krawędzi .parent, bo .parent ma position: relative.
```

✓ 3. Możesz używać top, right, bottom, left

position: fixed;

- 1. oznacza, że element jest przyklejony do okna przeglądarki (viewportu), a nie do dokumentu.
- 2. Wyjęcie z normalnego przepływu
 - Podobnie jak absolute, element **nie zajmuje miejsca w układzie** inne elementy zachowują się, jakby go nie było.
- 3. Pozycjonowanie względem okna przeglądarki
 - Właściwości top, right, bottom, left określają odległość od krawędzi okna, a nie od rodzica.
 - Nawet jeśli przewijasz stronę, element pozostaje w tym samym miejscu na ekranie.

position: sticky;

- 1. to ciekawa hybryda relative i fixed. Oto jak działa:
- 2. Zachowuje się jak relative... dopóki nie przewiniesz
 - Element jest w normalnym przepływie dokumentu.
 - Możesz używać top, left, right, bottom ale początkowo działa jak relative.
- 3. ...a potem "przykleja się" jak fixed
 - Gdy przewijasz stronę i element osiągnie określoną pozycję (np. top: 0), przykleja się do tej krawędzi w obrębie swojego kontenera.
 - Nie wychodzi poza obszar swojego rodzica gdy rodzic się kończy, element przestaje być sticky.

```
Wartości globalne:
position: inherit;
position: initial;
position: revert;
position: revert-layer;
position: unset;
```

Tydzień 3 Lekcja 4

Temat: Funkcje modelu DOM

Model DOM (Document Object Model) to standardowy interfejs programistyczny do reprezentacji i manipulacji strukturą dokumentów HTML lub XML. Pozwala na dynamiczne odczytywanie, modyfikowanie i tworzenie elementów drzewa dokumentu. DOM jest zdefiniowany przez W3C i jest niezależny od języka programowania, ale implementacje różnią się w zależności od środowiska.

W JavaScript DOM jest natywnie dostępny w przeglądarkach do interakcji z stronami internetowymi, podczas gdy w PHP jest to rozszerzenie biblioteki do przetwarzania XML/HTML po stronie serwera

Funkcje DOM w JavaScript

W JavaScript DOM jest dostępny poprzez obiekt document i umożliwia manipulację elementami HTML w czasie rzeczywistym. Oto wybrane metody, pogrupowane tematycznie:

Kategoria	Metoda	Opis	Przykład użycia
Wybieranie elementów	<pre>getElementById(id)</pre>	Zwraca element o podanym ID.	<pre>document.getElementById('mojElement'). innerHTML = 'Nowa treść';</pre>
Wybieranie elementów	<pre>getElementsByClassName(classNam e)</pre>	Zwraca kolekcję elementów o danej klasie.	<pre>document.getElementsByClassName('klasa ')[0].style.color = 'red';</pre>
Wybieranie elementów	getElementsByTagName(tagName)	Zwraca kolekcję elementów o danym tagu.	<pre>document.getElementsByTagName('p').len gth;</pre>

Wybieranie elementów	querySelector(selector)	Zwraca pierwszy element pasujący do selektora CSS.	<pre>document.querySelector('.klasa').textC ontent = 'Tekst';</pre>
Wybieranie elementów	querySelectorAll(selector)	Zwraca wszystkie elementy pasujące do selektora CSS.	<pre>document.querySelectorAll('div').forEa ch(el => el.style.background = 'blue');</pre>
Tworzenie i modyfikacja	<pre>createElement(tagName)</pre>	Tworzy nowy element.	<pre>let nowyDiv = document.createElement('div');</pre>
Tworzenie i modyfikacja	appendChild(child)	Dodaje dziecko do elementu.	<pre>document.body.appendChild(nowyDiv);</pre>
Tworzenie i modyfikacja	removeChild(child)	Usuwa dziecko z elementu.	<pre>parent.removeChild(child);</pre>
Tworzenie i modyfikacja	insertBefore(newNode, refNode)	Wstawia nowy węzeł przed referencyjnym.	<pre>parent.insertBefore(nowy, istniejacy);</pre>
Tworzenie i modyfikacja	replaceChild(newChild, oldChild)	Zastępuje stare dziecko nowym.	<pre>parent.replaceChild(nowy, stary);</pre>
Atrybuty i właściwości	getAttribute(attr)	Pobiera wartość atrybutu.	<pre>element.getAttribute('src');</pre>
Atrybuty i właściwości	setAttribute(attr, value)	Ustawia wartość atrybutu.	<pre>element.setAttribute('class', 'nowaKlasa');</pre>
Wydarzenia	addEventListener(event, callback)	Dodaje nasłuchiwacz zdarzeń.	<pre>element.addEventListener('click', () => alert('Kliknięto!'));</pre>

Funkcje DOM w PHP

W PHP DOM jest dostępny poprzez klasy z rozszerzenia DOM (wbudowane w PHP od wersji 5). Służy głównie do parsowania i generowania XML/HTML po stronie serwera. Kluczowa klasa to **DOMDocument** . Od PHP 8.4 dodano metody jak **querySelector** i **querySelectorAll** dla łatwiejszego wybierania elementów. Oto wybrane metody:

Kategoria	Klasa/Metoda	Opis	Przykład użycia
Ładowanie dokumentu	DOMDocument::load(filename)	Ładuje XML z pliku.	<pre>\$dom = new DOMDocument(); \$dom->load('plik.xml');</pre>
Ładowanie dokumentu	DOMDocument::loadHTML(html)	Ładuje HTML jako string.	<pre>\$dom->loadHTML('<html><body></body></html>');</pre>
Wybieranie elementów	DOMDocument::getElementById(id)	Zwraca element o podanym ID.	<pre>\$dom->getElementById('mojId');</pre>
Wybieranie elementów	DOMDocument::getElementsByTagName(tag)	Zwraca kolekcję elementów o danym tagu.	<pre>\$dom->getElementsByTagName('p') ->item(0);</pre>
Wybieranie elementów	DOMDocument::querySelector(selector) (od PHP 8.4)	Zwraca pierwszy element pasujący do selektora CSS.	<pre>\$dom->querySelector('.klasa');</pre>
Wybieranie elementów	DOMDocument::querySelectorAll(selector) (od PHP 8.4)	Zwraca wszystkie elementy pasujące do selektora CSS.	<pre>\$dom->querySelectorAll('div');</pre>
Tworzenie i modyfikacja	<pre>DOMDocument::createElement(tagName [, value])</pre>	Tworzy nowy element.	<pre>\$nowy = \$dom->createElement('div', 'Treść');</pre>
Tworzenie i modyfikacja	DOMNode::appendChild(child)	Dodaje dziecko do węzła.	<pre>\$parent->appendChild(\$nowy);</pre>
Tworzenie i modyfikacja	DOMNode::removeChild(child)	Usuwa dziecko z węzła.	<pre>\$parent->removeChild(\$child);</pre>

Tworzenie i modyfikacja	DOMNode::insertBefore(newNode, refNode)	Wstawia nowy węzeł przed referencyjnym.	<pre>\$parent->insertBefore(\$nowy, \$ref);</pre>
Tworzenie i modyfikacja	DOMNode::replaceChild(newChild, oldChild)	Zastępuje stare dziecko nowym.	<pre>\$parent->replaceChild(\$nowy, \$stary);</pre>
Atrybuty	DOMElement::getAttribute(attr)	Pobiera wartość atrybutu.	<pre>\$element->getAttribute('class') ;</pre>
Atrybuty	DOMElement::setAttribute(attr, value)	Ustawia wartość atrybutu.	<pre>\$element->setAttribute('id', 'nowyId');</pre>
Zapisywanie	DOMDocument::save(filename)	Zapisuje XML do pliku.	<pre>\$dom->save('wyjscie.xml');</pre>
Zapisywanie	DOMDocument::saveHTML()	Zwraca HTML jako string.	echo \$dom->saveHTML();

Tydzień 3 Lekcja 4

Temat: Pseudoelementy

Link gdzie można potestować:

https://www.w3schools.com/css/css_pseudo_elements.asp

WAŻNE Pseudoelementy mają podwójny dwukropek (::), a Pseudoklasy pojedynczy dwukropek (:)

1. **::before**

- Opis: Tworzy pseudoelement, który jest wstawiany przed zawartością wybranego elementu.
- Zastosowanie: Dodawanie dekoracyjnych elementów, ikon, tekstu lub innych treści przed główną zawartością elementu. Wymaga właściwości content.

Przykład:

```
p::before {
    content: "★ ";
    color: gold;
}
```

Wstawia złotą gwiazdkę przed każdym akapitem ().

2. ::after

- Opis: Tworzy pseudoelement, który jest wstawiany po zawartości wybranego elementu.
- Zastosowanie: Podobne do ::before, ale dla treści dodawanej na końcu elementu.

Przykład:

```
p::after {
    content: " [koniec]";
    color: red;
```

Dodaje tekst "[koniec]" w kolorze czerwonym po każdym akapicie.

3. ::first-line

- **Opis**: Stylizuje **pierwszą linię** tekstu w elemencie blokowym.
- Zastosowanie: Formatowanie pierwszej linii akapitu, np. zmiana czcionki, koloru lub wcięcia.

Przykład:

```
p::first-line {
   font-weight: bold;
   color: blue;
}
```

Pierwsza linia każdego akapitu będzie pogrubiona i niebieska. **Uwaga**: Działa tylko na elementy blokowe (np. div, p) i tylko dla właściwości związanych z tekstem (np. font, color, text-transform).

4. ::first-letter

- **Opis**: Stylizuje **pierwszą literę** pierwszej linii w elemencie blokowym.
- Zastosowanie: Tworzenie inicjałów (drop caps) lub wyróżnianie pierwszej litery akapitu.

Przykład:

```
p::first-letter {
   font-size: 2em;
   color: red;
   float: left;
}
```

Pierwsza litera akapitu będzie większa, czerwona i "pływająca" po lewej stronie. **Uwaga**: Działa tylko na elementy blokowe.

5. ::selection

- Opis: Stylizuje tekst zaznaczony przez użytkownika (np. myszą lub klawiaturą).
- Zastosowanie: Zmiana wyglądu zaznaczonego tekstu, np. tła lub koloru tekstu.

Przykład:

```
::selection {
  background: yellow;
  color: black;
}
```

Zaznaczony tekst będzie miał żółte tło i czarny kolor liter. **Uwaga**: Obsługuje tylko właściwości color, background, background-color i text-shadow.

6. **::marker** (od CSS3)

- **Opis**: Stylizuje znaczniki (bullet points) w listach (,).
- o **Zastosowanie**: Zmiana wyglądu punktorów lub numerów w listach.

Przykład:

```
li::marker {
    color: green;
    content: "➤ ";
```

Zmienia znacznik listy na zieloną strzałkę. **Uwaga**: Działa tylko na elementy z display: list-item.

7. ::backdrop

- Opis: Stylizuje tło elementów w trybie pełnoekranowym (np. w trybie pełnego ekranu API lub dialogów <dialog>).
- **Zastosowanie**: Zmiana tła za elementem w trybie pełnoekranowym.

Przykład:

```
dialog::backdrop {
   background: rgba(0, 0, 0, 0.5);
```

Tło za oknem dialogowym będzie półprzezroczyste czarne.

- 8. **::placeholder** (czasami uznawany za pseudoelement, choć formalnie pseudoklasa w starszych specyfikacjach)
 - Opis: Stylizuje tekst zastępczy (placeholder) w polach formularzy (<input>, <textarea>).
 - **Zastosowanie**: Zmiana wyglądu tekstu w polach formularzy.

Przykład:

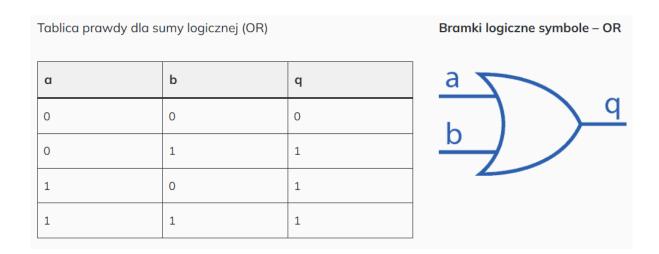
```
input::placeholder {
   color: gray;
   font-style: italic;
```

Tekst zastępczy w polach <input> będzie szary i pochylony.

BRAMKI logiczne

```
0 = false
1 = true
Boolean(0) zwróci false
Boolean(1) zwróci true
```

Bramki logiczne tabe	la prawdy dla iloczyn	u logicznego (AND)	Symbol -	- AND
α	b	q	а	
0	0	0	h	<u>q</u>
0	1	0		
1	0	0		
1	1	1		

AND (&&): Zwraca true, jeśli oba operandy są true; w przeciwnym razie zwraca false lub wartość pierwszego "fałszywego" operandu w przypadku wartości niebędących true/false.

OR (||): Zwraca true, jeśli przynajmniej jeden operand jest true; w przeciwnym razie zwraca false lub wartość pierwszego "prawdziwego" operandu w przypadku wartości niebędących true/false.

Tydzień 3 Lekcja 4

Temat: Metody formularza, Operator **nullish coalescing**

W PHP (a tak naprawdę w **HTML**, bo atrybut method należy do znacznika <form>) mamy głównie **dwie metody**:

1. method="GET"

- dane formularza są doklejane do adresu URL w postaci ciągu zapytania (?klucz=wartość&...),
- parametry są dostępne w tablicy superglobalnej **\$_GET**,
- ograniczenie długości danych (adres URL nie może być zbyt długi),
- dobra do prostych formularzy, np. wyszukiwania, filtrowania, bo wynik można zapisać w zakładkach.

2. method="POST"

- dane formularza są przesyłane w treści zapytania HTTP,
- parametry są dostępne w **\$_POST**,
- brak ograniczenia długości,
- bezpieczniejsze (dane nie pojawiają się w adresie), używane do logowania, rejestracji, przesyłania plików.

\$_GET['page']

Służy do **odczytywania danych przesłanych w adresie URL** (parametry GET).

Przykład URL:

```
http://localhost/index.php?page=2
```

W PHP:

```
echo $_GET['page']; // wyświetli: 2
```

Używamy, gdy chcemy np. przechwycić numer strony, filtr, wyszukiwanie – wszystko, co jest w ?parametr=wartość.

\$_POST['rodzaj']

Służy do odczytywania danych przesłanych formularzem metodą POST.

Przykład formularza:

W PHP:

```
$rodzaj = $_POST['rodzaj']; // pobiera wartość wybraną w
formularzu
```

Używamy, gdy chcemy **bezpiecznie przesłać dane**, które nie powinny być widoczne w URL (np. hasła, formularze).

Inne (rzadziej spotykane w HTML, ale istnieją w specyfikacji HTTP):

PUT, PATCH, DELETE – metody REST-owe, używane głównie w API.
 Normalny <form> w HTML nie wspiera ich bezpośrednio, ale można ich używać np. przez JavaScript (AJAX/fetch) albo frameworki (np. Laravel używa ukrytych pól _method do symulacji).

Operator **nullish coalescing** (??) to **operator w wielu językach programowania** (np. w PHP, JavaScript, C#), który sprawdza, czy dana wartość jest **null albo undefined (w JS) / null (w PHP)** i w takim przypadku zwraca wartość domyślną.

```
<?php
echo "null ?? 'default' = " . ($null ?? 'default') . "<br>";
                                                                      // default
echo "false ?? 'default' = " . (false ?? 'default') . "<br>";
                                                                       // false
echo "true ?? 'default' = " . (true ?? 'default') . "<br>";
                                                                      // true
echo "" ?? 'default' = " . (" ?? 'default') . "<br>";
                                                                      // (pusty string)
echo "1 ?? 'default' = " . (1 ?? 'default') . "<br>";
                                                                       // 1
echo "0 ?? 'default' = " . (0 ?? 'default') . "<br>";
                                                                      // 0
echo "'default' ?? " = " . ('default' ?? ") . "<br>";
                                                                      // default
echo "'default' ?? 1 = " . ('default' ?? 1) . "<br>";
                                                                      // default
echo "null ?? 'default' = " . (null ?? 'default') . "<br>";
                                                                      // default
echo "default' ?? null = " . ('default' ?? null) . "<br>";
                                                                      // default
echo "[] ?? 'default' = "; var_dump([] ?? 'default'); echo "<br/>br>";
                                                                              // array(0) {}
echo "null ?? [] = "; var_dump(null ?? []); echo "<br>";
                                                                            // array(0) {}
echo "[] ?? [['a' => '11']] = "; var_dump([] ?? [['a' => '11']]); echo "<br>"; // array(0) {}
?>
```

Wyjaśnienie:

- Operator ?? zwraca pierwszą wartość, która nie jest null.
- false, 0, '', [] **nie są null**, więc zostaną wyświetlone takimi, jakie są.
- null → zostaje zastąpione wartością po ??.

```
/* sąsiedztwo */
    ul + p { color: orange; } /* bezpośrednio po ul */
    ul ~ p { font-weight: bold; } /* wszystkie p po ul w tym samym rodzicu */
    /* bezpośredni potomek */
    ul > p { border: 2px solid red; } /* działa tylko jeśli  jest bezpośrednio w
<!/
    /* not */
    p:not(#special) { font-style: italic; }
    /* ID */
    #special { background-color: yellow; }
  </style>
</head>
<body>
  <div class="content">
    Paragraph 1
    Paragraph 2
    Paragraph 3 (special)
    Paragraph 4
    ul>
      Paragraph bezpośrednio w ul (niezalecane w HTML, działa z ul >
p)
      Item 1
      <
         Paragraph 5
         Paragraph 6
      Paragraph 7
    <section>
      <h1>Section H1</h1>
      Paragraph 8
      Paragraph 9
    </section>
  </div>
</body>
</html>
```

Wyjaśnienia:

- p:nth-of-type(2) drugi w rodzicu.
- p:last-of-type ostatni w rodzicu.
- p:nth-of-type(odd/even) parzyste i nieparzyste w rodzicu.
- ul + p bezpośrednio po w tym samym rodzicu.
- ul ~ p wszystkie **po** w tym samym rodzicu.
- ul > p **bezpośrednie dzieci** , w HTML poprawne są tylko , więc użycie w jest niezalecane, ale działa w CSS do demonstracji.
- p:not(#special) wszystkie poza tym z id="special".
- #special selektor po id